

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії
за спеціальністю 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» в
Інституті соціології НАН України

Зважаючи на сучасну реформу вищої освіти України та новітні вимоги до підготовки висококваліфікованих наукових і викладацьких кадрів вищої освіти та науки України, вельми актуальною залишається необхідність розробки та впровадження освітньо-наукових програм, які б відповідали вимогам та відображали актуальні тенденції розвитку науки в Україні та світі.

Реалізація освітньо-наукової програми «Соціологія» за спеціальністю 054 «Соціологія» в Інституті соціології НАН України передбачає підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір фахівців зі ступенем доктора філософії, які здатні до самостійної науково-дослідної, науково-організаційної та практичної діяльності у галузі соціології, соціальних досліджень, експертизи та консультування, а також до викладацької роботи у закладах вищої освіти.

Сильну сторону освітньо-наукової програми становить її орієнтація на формування та розвиток дослідницького та інноваційного мислення шляхом поєднання академізму та інновацій, що забезпечується комплексністю підготовки аспірантів, поєднанням в навчальному процесі дисциплін науково-теоретичної (Методологія, організація та технологія наукових досліджень) та науково-практичної підготовки (Розробка дисертаційного проекту, Аспірантський дослідницький семінар та ін.), а також мовної підготовки, спрямованої на підготовку аспірантів до рівня C1. Навчальний план освітньо-наукової програми поєднує як нормативні, так і значну кількість вибіркових дисциплін. Професійна підготовка аспіранта-соціолога уможлиблює формування компетенцій та навичок соціального дослідника, які вкрай необхідні для самостійної організації та проведення теоретично й методологічно обґрунтованих досліджень, спрямованих на здобуття емпірично верифікованого соціологічного знання. Не менш значимим є спрямування програми на розвиток навичок комплексного аналітичного мислення у майбутніх докторів філософії, вмінь висувати та перевіряти дослідницькі гіпотези різної складності, формулювати змістовні теоретичні та практичні висновки.

Особливістю програми є те, що формування здобувачів освіти ступеня доктора філософії відбувається через включення в наукові групи, які реалізують проекти, спрямовані на виявлення закономірностей і основних тенденцій соціального розвитку українського суспільства. Освітня складова програми побудована на основі досліджень наукових відділів

інституту, які в сукупності формують у аспірантів панорамне бачення трансформацій українського суспільства в контексті теоретико-методологічних та емпіричних досліджень цих процесів, які здійснюються науковим колективом Інституту соціології. Молоді науковці мають можливість формувати і вдосконалювати дослідницькі й аналітичні навички, вміння працювати з емпіричними даними на основі унікальної бази даних моніторингу «Українське суспільство», яка збирається від 1992 року.

Загалом освітньо-наукова програма «Соціологія» третього рівня вищої освіти на здобуття освітньо-наукового ступеню доктора філософії за спеціальністю 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», що розроблена і впроваджена в Інституті соціології НАН України, відповідає національним та міжнародним стандартам ключовим принципам, традиціям та вимогам, що уможливають підготовку висококваліфікованих молодих науковців.

Рецензент

**доктор соціологічних наук, професор,
завідувач кафедри соціології**

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Підпис гр _____
ЗВІДЧУЮ
Відділ кадрів та діловодства
пр-т _____

Павло ФЕДОРЧЕНКО-КУТУЄВ

Павло Федорченко-Кутуєв

